

EL REGNE UNIT post-Brexit:

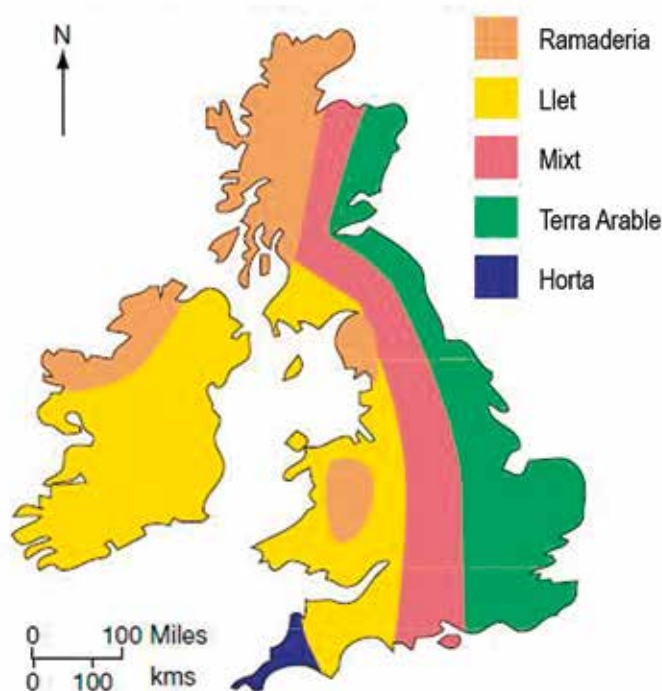
incerteses per al sector agrícola

El sector agrícola al Regne Unit utilitza el 69% de la superfície terrestre del país (171.000 kilòmetres quadrats), dóna feina a 1,5% de la seva força de treball (476.000 persones) i contribueix vora l'1% del seu valor afegit brut. El Regne Unit té una relativament molt baixa dependència de l'exterior en matèria alimentària produint prop del 60% dels aliments que menja.

Malgrat, podem dir, que l'activitat agrícola es troba força distribuïda, la zona de l'est concentra gran part de la zona de cultius, en tant que la zona del sud-oest és on es localitzen el gruix d'explotacions de bestiar. De les 212.000 explotacions, hi ha una àmplia variació en la mida de sota de 20 a més de 100 hectàrees. El 70% de les explotacions són propietat dels mateixos agricultors.

Malgrat l'alta qualificació dels agricultors, la seva tecnologia, el relativament sòl fèrtil i les ajudes, els ingressos agrícoles són relativament baixos en comparació a altres sectors econòmics. Això és principalment per la falta, molts cops, de valor afegit en aquest tipus d'activitat econòmica, en gran mesura preu acceptant, el que ha fet que el camp anglès hagi perdut molta població en les zones rurals en les darreres dècades. L'edat mitjana del personal treballant a les explotacions agràries britàniques està entre els 59 i 60 anys.

L'agricultura ecològica, i en alguns casos també biodinàmica, són dues de les gran iniciatives en el camp anglès en un intent de mantenir i protegir els beneficis.

Regne Unit i Espanya: visió general

	Regne Unit	Espanya
Territori Km ²	248.464	505.991
Habitants	64.308260	46.512.199
Població zones rurals	1.864.940	3.408.796
Població rural sobre total	2,9%	7,3%
Producció agrícola M€	26.203	41.169
PIB per càpita (€)	34.900	22.400

Font: EUROSTAT

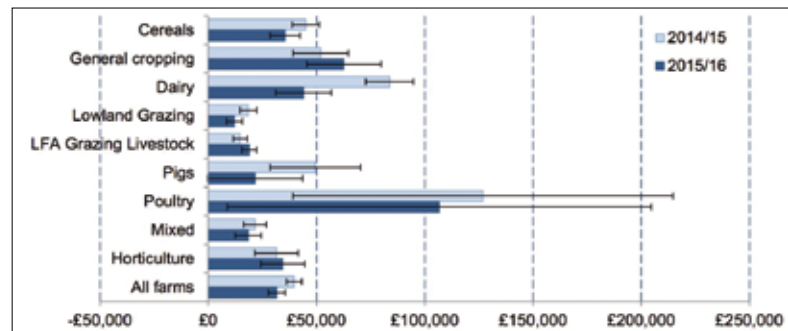
El cultiu principal, en un 65%, és el blat. El bestiar, degut a la pluviometria, és una altre de les activitats agrícoles principals: el Regne Unit té vora 31 milions d'ovelles, 10 milions de vedells, 10 milions de pollastres i 5 milions de porcs.

Camp de blat a Tolleshunt D'Arcy al comtat d'Essex a l'est d'Anglaterra.

El ingressos en l'agricultura varien molt segons el tipus d'explotació, però també per altres factors dins d'un mateix tipus d'activitat segons la ubicació o la mida de la l'explotació. Dins d'alguns tipus d'explotacions també hi ha una àmplia gamma d'activitats agrícoles realitzades: l'horticultura, per exemple, inclou explotacions especialitzades en hivernacles, fruita, o plantes de viver, aquestes diferències poden donar lloc a estructures de costos molt diferents.

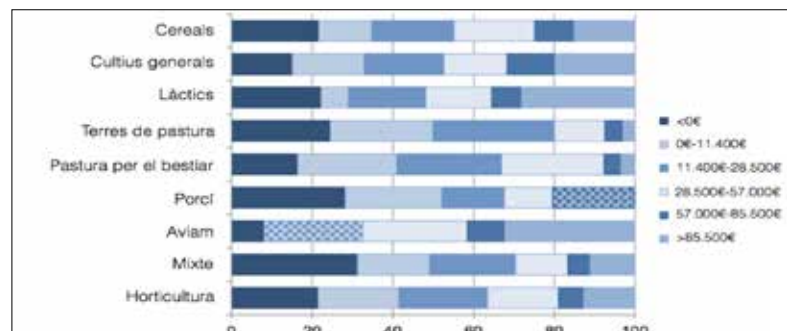
Prop d'un 20% de les explotacions agrícoles i ramaderes de cereal, làctics, porcí, horticultura mixta i terrenys de pastura, no van arribar a fer guanys en l'exercici 2015/16, i una part important de les explotacions va generar ingressos inferiors a les 25.000 lliures (28.500 euros), segons les dades del *Farm Business Survey*.

Ingrés mitjà per tipus d'explotació agrícola (EUR)

Font: *Farm Business Survey*

Distribució dels ingressos per tipus d'explotació (2015-16, en %)

Font: *Farm Business Survey*

L'impacte del Brexit: més perdedors que beneficiaris

En general, els partidaris del Brexit han parlat més aviat molt poc dels riscos i costos del traumàtic divorci que tot just ha començat entre el Regne Unit, amb una Theresa May més debilitada després de les últimes eleccions al Parlament, i el conjunt de la Unió Europea. Un dels sectors on es poden concentrar aquestes pèrdues és, precisament, el sector agrícola on inevitablement els agricultors britànics veuran com tant les ajudes directes de la PAC (en anglès *Basic Payment Scheme*) com els fons per el desenvolupament rural, una de les principals fonts d'ingrés del sector, es reduiran considerablement i previsiblement a zero quan el 20 de març de 2019 es faci efectiva la separació entre les dues entitats polítiques.

Per tots els països de la Unió, la Política Agrària Comuna (PAC) és la gran peça clau en matèria pressupostària al suposar prop del 40% del pressupost total de la Unió Europea, uns 60.000 milions d'Euros l'any. Es tracta d'una de les iniciatives més importants, iniciada a l'any 1957 i orientada a reforçar la productivitat i donar suport financer a prop dels 12 milions d'agricultors que hi ha Europa. Avui és una de les grans partides del pressupost europeu. No és estrany doncs, que un dels sectors on l'impacte del Brexit pot ser més important per el Regne Unit, sigui tota l'economia agrària i ramadera.

La PAC ha anat evolucionant des dels seus orígens, fins arribar al sistema de pagaments actual. Es tracta d'una subvenció directe als agricultors que varia en funció de l'ús de la terra i on, des de 2013, s'han introduït noves variables que busquen incentivar un ús més ecològic de la terra i dels cultius. Aquestes ajudes es canalitzen per dos mecanismes: d'una banda, com dèiem, el Basic Payment Scheme (Sistema Bàsic de Pagament) –subvencions directes segons el número d'hectàrees i el tipus de producció–, i d'altra banda els fons per el Desenvolupament Rural.

Segons les dades de la Unió Europea, els agricultors britànics en el 2015 van rebre un total de 3.100 milions d'euros en ajudes directes. Si ens fixem en el

període 2014-20, la xifra augmenta fins els 23.000 milions en ajudes directes i un total de 5.200 milions en fons per el desenvolupament rural. Això suposa més de la meitat, un 55%, dels ingressos totals generats per el sector agrícola, el que és una xifra prou il·lustrativa del important repte que té el sector agrícola al Regne Unit en l'escenari post-Brexit.

Aquests ingressos representaran una porció minúscula del que són ara. En aquest escenari, ajuntat a un programa polític cada cop més intervencionista i proteccionista com la deriva actual del nou govern conservador, l'alternativa més probable seria la sortida del proteccionista que també tindria un impacte per les exportacions agroalimentàries d'Espanya cap al Regne Unit, que representa un 16% del total.

D'una banda, veus representants del sector ja han advertit que la pèrdua sobtada de les ajudes de la Unió Europea suposaria un cop insalvable per pràcticament la totalitat del sector agrícola Britànic que viu amb preocupació la incertesa que s'ha generat des de la celebració del referèndum del Brexit. D'altra banda, malgrat encara tot són incògnites, el cert és que des de Downing Street ja s'ha anunciat que en cap cas el govern assumirà totes les ajudes que es contemplaven en la situació anterior. Aquesta deriva de creixent debilitat del Regne Unit en front de canvis polítics sobtats, marca un precedent davant situacions similars on la separació d'un territori d'un dels Estats membres exclou directament el territori independitzat fora del marc legal i institucional de la Unió amb els costos econòmics que això suposa.

En el cas d'Espanya, el nostre país ha rebut un total de prop de 43.000 milions d'euros en ajuda al sector agrícola i ramader entre 2014 i 2020, unes ajudes moltes de les quals van a les explotacions agrícoles i ramaderes de Catalunya en tant en quan som membres de la Unió Europea per la nostra pertinença a Espanya. Les decisions no surten mai gratis. Seria bo que els nostres polítics ho tinguessin present i actuessin conforme a la realitat dels fets.